

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.715/2016/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Pecsénye Csaba előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Újvári Zoltán ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Vámosi-Nagy Zsolt ügyvéd

A per tárgya:

Jótállási igény érvényesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 28.Pf.21.019/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 26.P.22.711/2013/36.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 150.000 (Százötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008. április 9-én vette át az alperestől a 2008. március 19-én kötött adásvételi szerződés alapján a ... forgalmi rendszámú ... típusú új személygépkocsit. A gépkocsira az alperes az üzembe helyezéstől számítva 2 év jótállást vállalt. Az Általános Eladási és Szállítási Feltételek V.3. pontja szerint az eladó jótállási kötelezettségét, amennyiben a hiba javítható, a hibás alkatrész díjmentes javításával vagy cseréjével teljesíti, minden ezt meghaladó igény kifejezett kizárásával.
- [2] A vásárlást követő évben a gépkocsi jobb és bal hátsó oldalfala is megsérült, e sérüléseket a felperes nem szakszervizben javíttatta ki.

- [3] A felperes 2009 októberében az autó tetőkárpitján és a tetőablak környékén beázás nyomait tapasztalta. Jótállási igényét 2009. október 20. napján jelentette be az alperesnek azzal, hogy a gépkocsi a tetőantennánál és a jobb oldalon elöl beázik. 2009. november 9-én a felperes azt tapasztalta, hogy a műszerfalból is folyik a víz. A 2009. november 11-én megkezdett javítást az alperes november 19. napjára készre jelentette, a felperes azonban észlelte, hogy a javítás nem vezetett eredményre. Újabb javítást követően 2009. december 4-én vette át a gépjárművet. A javítási idő nagyobb részére az alperes a felperesnek cseregépkocsit biztosított. A felperes kérésére az alperes 2009. december 8-án további javításokat végzett, miután a tetőkárpitba épített világítóttestet az alkalmazottai nem szerelték vissza megfelelően, és az elektronikusan sötétedő visszapillantó tükör sem működött.
- [4] A felperes a javítás szakszerűtlenségét ezt követően is kifogásolta azzal, hogy az elektromos kábelek flexibilis gumicsövét meg nem engedett eljárással a hátsó csomagtérajtónál a karosszériához ragasztották, a tetődíszléceket nem szakszerűen építették vissza, azok deformálódtak, hullámosodtak, az összeillesztésük is kívánni valót hagyott maga után, a tetőkárpit behelyezése illesztési hiányosságokkal történt.
- [5] 2009. december 17-i keltezéssel a felperes a fentiekre hivatkozással a gépjármű kicserélése iránti igényét jelentette be az alperesnek.
- [6] 2010 áprilisában újabb hibajelentéssel élt a felperes azzal, hogy a műszerfal környezetéből lötyögő víz hangját hallja, és a jobb első lábtérben vízbefolyás észlelhető. Az alperes a fűtőrendszer elvezető csövének eltömődését állapította meg, ezen hibajelenség okaként amit javított.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a 2010. június 14-én előterjesztett keresetében az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 248. § és 306. § (2) bekezdése alapján a gépkocsi kicserélését kérte. Jótállási igényét módosítva 2014. április 30-án az adásvételi szerződéstől elállt, és módosított keresetében kérte, hogy a jótállás alapján gyakorolt elállására figyelemmel a bíróság kötelezze az alperest a gépjármű vételára 7.580.000 forint és ezen összeg 2008. április 8. napjától számított késedelmi kamatának megfizetésére a gépkocsi egyidejű visszaszolgáltatása mellett. Arra hivatkozott, hogy a gépkocsi a többszöri javítási kísérlet ellenére sem gyári állapotú, beázás tapasztalható, a hibát az alperes nem javította ki, a gépjárművet rendeltetésszerűen nem lehet használni, mert az esős időkben beázik.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést követően megismételt eljárás eredményeként ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 6.837.000 forintot, míg a felperest a perbeli gépkocsi egyidejű kiadására kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.640.000 forint perköltséget.
- [10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Ptk. 306. § (1) bekezdésének b) pontja alapján jogszerűen állt el a felperes a szerződéstől. Megállapította, hogy a Ptk. 320. § (1) bekezdésére figyelemmel az elállás a szerződést felbontotta, és a Ptk. 319. § (3) bekezdése folytán a teljesített szolgáltatások visszajárnak.
- [11] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által megfizetett 7.580.000 forint 743.000 forint regisztrációs adót is tartalmazott, mely összeget az alperestől nem követelheti. A késedelmi kamat iránti igényt is alaptalannak ítélte.
- [12] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 2.168.760 forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

- [13] A jogerős ítélet indokolása szerint azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 248. § (1) bekezdés alapján az alperest jótállásból eredő kötelezettség terheli. A jogerős ítélet értelmében azonban nem tulajdonított az elsőfokú bíróság kellő jelentőséget a Ptk. 248. § (2) bekezdésében foglalt azon rendelkezésnek, miszerint a jótállás a kötelezettet a jótállási kötelezettséget keletkeztető szerződésben vagy jogszabályban foglalt feltételek szerint terheli, így a jogosult csak az ott meghatározott jótállási jogokat gyakorolhatja. A szavatossági jogoknak megfelelő a Ptk. 306. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott igények csak akkor válnak a jótállás tartamává, ha jogszabály vagy szerződés a jótállás alapján érvényesíthető jogokról külön nem rendelkezik (BH20015.62.). A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes a javítható hibáknál a hibás alkatrész díjmentes javítását vagy cseréjét vállalta. A kötelező jótállási időt követően szerződésen alapuló jótállás alapján az alperesi kötelezettségvállalás korlátaira figyelemmel a felperes elállási jogot nem gyakorolhatott, így az elállásra alapított keresete nem volt teljesíthető.
- [14] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a felperesi igényérvényesítés kifejezetten jótállás címén történt, így jogszerű elállás hiányában a szerződés hatályban marad, a szolgáltatások nem járnak vissza, így szükségtelenné vált az állásfoglalás abban a kérdésben, hogy a regisztrációs adó a vételár részét képezte-e.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélettel szemben a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel. A jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, az alperest a kereseti kérelemnek megfelelően történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 320. § (1) bekezdését, 319. § (3) bekezdését, 248. § (5) bekezdését, 239. § (2) bekezdését, 306. § (1) bekezdés a) és b) pontját, 205/B. § (1) és (2) bekezdését, 209/A. § (1) bekezdését. Az egyes fogyasztási cikkek kötelező jótállásáról szóló (továbbiakban: Rendelet) 151/2003. (IX.22.) Korm. rendelet 1. § (1) és (2) bekezdését, 2. §-át, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés i) pontját, (2) bekezdés h) pontját.
- [16] A regisztrációs adóval kapcsolatos álláspontja tekintetében fenntartotta az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében kifejtett részletes jogi álláspontját, azt megismételni nem kívánta.
- [17] Arra hivatkozott, hogy sem az alperes, sem a szakértő nem tudta a hiba okot megállapítani, márpedig ha csak igen nagy a valószínűsége annak, hogy a szigetelési hiányosság okozza a beázást, akkor annak javítása nem szünteti meg kétséget kizáró módon a gépkocsi ázását. Ebből pedig logikusan következik, hogy a bejelentett hiba kétséget kizáróan nem javítható.
- [18] Érvelésének alátámasztására megjelölte a BH.62/2015. számon közzétett ítéletet.
- [19] Szerinte a másodfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe a fogyasztói szerződésekre vonatkozó speciális rendelkezéseket. Kifejtette, hogy a szerződésben az alperes által a két éves időtartamra vállalt javításra és alkatrészcsereire irányuló jótállás a fogyasztó számára a Ptk. 248. § (5) bekezdésén keresztül a Ptk. 306. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt jogait (javítás, csere, áruszállítás, elállás) szűkíti, így a Rendelet 1. § (2) bekezdése alapján semmis. A szerződés azonban nem érvénytelen, mert a szűkítő rendelkezés nélkül is teljesíthető a jótállási kötelezettség. Állította, hogy az általános szerződési gyakorlatról eltérnek az alperes Általános Eladási és Szállítási Feltételei, így az nem vált a szerződés részévé. E körben a szervizkönyvre hivatkozott amit az alperes még csak alá sem íratott vele, nem hogy megtárgyalták volna, vagy a figyelmét felhívták volna a szűkítést tartalmazó kikötésekre.
- [20] Előadta, hogy a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis.
- [21] A 18/1999. (II.5.) Korm. rendeletet idézve állította, hogy az alperes általános szerződési feltételének

- jótállási igényérvényesítési lehetőségekre vonatkozó szűkítő kikötése tisztességtelen és így semmis.
- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálat szigorú eljárásjogi szabályok által szabályozott rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálati kérelemnek egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei: a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés, 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontja és indokolása]. A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a megsértett konkrét jogszabályhelyet is. Miután az alperes a hiba javíthatóságának megállapításával kapcsolatban konkrét jogszabályhelyet nem jelölt meg, a Kúria ebben a körben a felülvizsgálati kérelmet érdemben nem vizsgálhatta.
- [24] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és érdemben vizsgálható okból nem jogszabálysértő.
- [26] Helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy a jótállás lényegét tekintve a szerződés hibátlan teljesítéséért vállalt objektív, a szavatossághoz képest szigorúbb felelősség, ami abba nyilvánul meg, hogy a bizonyítási teher fordított. Jótállási igény érvényesítése esetén ugyanis a jótállási kötelezettség alól történő mentesülés érdekében a kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a jótállási idő alatt észlelt és vele megfelelően közölt, az igényérvényesítésre alapot adó hiba oka a teljesítés után keletkezett.
- [27] A jótállási kötelezettség a felek megállapodása (a jótállási nyilatkozat) vagy az ilyen kötelezettséget előíró jogszabály alapján jöhet létre.
- [28] Megalapozottan indult ki a másodfokú bíróság a jogvita elbírálása során az alperes által a szerződésben vállalt jótállási kötelezettségéből.
- [29] A jótállást alapító megállapodásnak a jótállás létrejöttéhez a jótállási kötelezettségvállalásra irányuló jognyilatkozatot, annak a szolgáltatásnak a megjelölését, amelynek hibátlanságáért a kötelezett jótáll, valamint - mivel jótállás önkéntes vállalás esetén a jótállási kötelezettség a kötelezettet a jótállási nyilatkozatban foglalt feltételek szerint terheli - azoknak a feltételnek a meghatározását kell tartalmaznia, amelyek szerint a kötelezett a hibás teljesítésért helytállni köteles. A felek megállapodásán alapuló jótállás esetén a jogosult a megállapodásban, jogszabályon alapuló jótállás esetében pedig a jótállást elrendelő jogszabályban meghatározott jótállási jogokat gyakorolhatja. Önkéntesen vállalt jótállás esetében a kötelezett jellemzően szavatossági jellegű kötelezettséget (tehát pl. kijavítást, kicserélést) vállal, de az sem kizárt, hogy a jótállási nyilatkozat kártérítési jellegű kötelezettségvállalást tartalmazzon.
- [30] A jótállás vállalása nem jelent lemondást a jogosult részéről a hibás teljesítéssel, illetve a dolog hibájával összefüggésben a jogszabályokban biztosított egyéb jogokról. A jótállás ugyanis a jogosult jogszabályból eredő jogait nem érinti. Nincs akadálya tehát annak, hogy a jogosult, ha úgy ítéli meg, hogy ez számára az adott esetben kedvezőbb, kellékszavatossági, vagy kártérítési igényt érvényesítsen, ha ezeknek a feltételei egyébként fennállnak.
- [31] Jótállási kötelezettség jogszabályon is alapulhat. Ilyenkor a jótállási helytállás mibenlétét, terjedelmét és a jótállási időt a jogszabály határozza meg.
- [32] A Rendelet 2. § (1) bekezdése a jótállás időtartamát egy évben határozta meg. Az 1. § (2) bekezdés értelmében az a megállapodás semmis, amely az e rendeletben foglaltaktól a fogyasztó hátrányára tér el. Az egy évet meghaladóan vállalt egyoldalú jótállási kötelezettség nyilvánvalóan a fogyasztó számára előnyös. Az önként vállalt jótállás esetén azonban a kötelezett - jogszabályi tiltás hiányában - eltérhet a Ptk. 306. §-ában meghatározott szavatossági jogoktól. Ezen szerződéses kikötések a rendelet 1. § (2) bekezdése alapján nem tekinthetők semmisnek.

- [33] A fogyasztó számára egyoldalú előnyt biztosító kötelezettségvállalás tekintetében nem terhelte az alperest a Ptk. 205/B. §-ában írt kötelezettség.
- [34] A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 209/A. §-át és a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § rendelkezéseit sem. Az alperes nem zárta ki és nem is korlátozta a felperest a jogszabály alapján biztosított egy éves jótállási idő alatt a jogai gyakorlásában.
- [35] A másodfokú bíróság helytállóan értelmezte az alperes kötelezettségvállalását és jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a kötelező jótállási időt követően szerződésen alapuló jótállás alapján elállási jogot nem gyakorolhatott.
- [36] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az alperes jogi képviselével kapcsolatban felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [38] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán - kérelemre - tárgyaláson bírálta el.
- [39] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. június 29.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Pecsénye Csaba s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró